

STROKOVNI ČLANEK 1/2023

KATERE POMEMBNE ZAKONSKE SPREMEMBE ZA SAMOSTOJNE PODJETNIKE IN PODJETJA SO ZAČELE VELJATI S 1.1.2023?

V letošnjem prvem strokovnem članku bomo obdelali in predstavili pomembne novosti, ki stopajo veljavo 1. januarja 2023 in se navezujejo ter vplivajo na poslovanje podjetništva in gospodarstva že v začetku poslovnega leta.

Bistvene vsebine, ki jih bomo tokrat obdelali so naslednje in se dotikajo novosti:

1. Zakon o dohodnini (ZDoh-2AA)
2. Zakon o pomoči gospodarstvu za omilitev posledic energetske krize (ZPGOPEK).
3. Uredba o določitvi cene električne energije za mikro, mala in srednja podjetja, ki so končni odjemalci (objavljena 30.12.2022)
4. Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja

Zakon o dohodnini (Uradni list RS 158/2022 z dne 20.12.2022)

Novela zakon o dohodnini je prinesla spremembe v obdavčitvi določenih prejemkov in v spremembi dohodninske lestvice in višini olajšav. V nadaljevanju vam bomo prikazali samo najpomembnejše spremembe, ki so začele veljati s 1. januarjem 2023. Te vplivajo že tudi na dohodke meseca decembra, ki bodo izplačani po 1. 1. 2023.

1. Olajšave

Splošna olajšava, ki jo uveljavljajo vsi zavezanci za dohodnino se s 1. 1. 2023 ne bo zvišala na 5.500 eur, kot je bilo določeno v spremembah dohodnine, ki je bila objavljena v začetku leta 2022, pač pa le na 5.000 eur. Odpravljajo se tudi nadaljnja postopna zvišanja na 7.500 eur do leta 2025.

Dodatna splošna olajšava se bo po novem priznala zavezancem s skupnimi dohodki do 16.000 EUR, kar v primerjavi z trenutno veljavnim zakonom pomeni približno 2.280 eur več.

Znesek posebne olajšave za vzdrževane družinske člane se bo v letih 2023 in 2024 zvišal za približno 7.5 %. Novost je posebna olajšava za mlade. Ta bo zavezancem do dopolnjenega 29. leta starosti zmanjšala davčno osnovo od dohodka iz delovnega razmerja za 1.300 eur.

2. Davčna stopnja

Stopnja davka se v zadnjem 5. dohodninskem razredu dvigne nazaj na 50 % (iz 45 %, ki velja za leto 2022).

3. Dohodki iz zaposlitve – izplačilo poslovne uspešnosti

Plačila za poslovno uspešnost bodo v skladu s to novelo iz davčne osnove še naprej izvzeta, vendar tako da bo osnova za izvzem iz obdavčitve povprečna slovenska plača in ne plača delavca. Dodaja se pogoje, da je lahko izplačana največ dvakrat v koledarskem letu.

Poenostavlja se tudi pogoj oziroma način določanja višine nadomestila za uporabo lastnih sredstev za delo na domu, ki se ne všteta v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja. Iz obdavčitve bodo izvzeta nadomestila do višine 0,20 % zadnje povprečne plače zaposlenih v Sloveniji, preračunane na mesec, za vsak dan dela od doma.

4. Ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov

Spremenili se bodo odstotki davčno priznanih normiranih odhodkov in sicer glede na višino doseženih prihodkov in glede na vključenost v obvezno zavarovanje po zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

Pri zavezancih, ki bodo imeli v davčnem letu obvezno zavarovano za polni delovni čas na podlagi delovnega razmerja ali samozaposlitve vsaj 1 osebo neprekinjeno najmanj 9 mesecev, se bo pri določanju normiranih odhodkov upoštevala naslednja lestvica:

Če znašajo prihodki iz dejavnosti, za leto, za katero se ugotavlja davčna osnova, v eurih		% prihodkov		
nad	do			
	50.000	80 %		
50.000	100.000	40 %	nad	50.000
100.000		0 %	nad	100.000

Najvišja dopustna priznana višina normiranih odhodkov znaša 60.000 eur.

Za zavezance, ki ne bodo imeli v davčnem letu obvezno zavarovanje za polni delovni čas na podlagi delovnega razmerja ali samozaposlitve vsaj 1 osebo neprekinjeno 9 mesecev (pavšalisti), se bo pri določanju normiranih odhodkov upoštevala naslednja lestvica:

Če znašajo prihodki iz dejavnosti, za leto, za katero se ugotavlja davčna osnova, v eurih		% prihodkov		
nad	do			
	12.500	80 %		
12.500	50.000	40 %	nad	12.500
50.000		0 %	nad	50.000

5. Dohodki iz oddajanja premoženja v najem

Stopnja dohodnine, ki se plačuje o dohodka iz oddajanja premoženja v najem, se zviša iz 15 % na 25 %, odstotek normiranih stroškov se ne spreminja (ostaja 10 %).

Zakon o pomoči gospodarstvu za omilitev posledic energetske krize (Uradni list RS 163/2022 z dne 27.12.2022)

UKREPI ZA POMOČ GOSPODARSTVU

1. Predvidene so naslednje vrste pomoči za gospodarstvo in višine pomoči (4. in 6. člen):

- **enostavna pomoč za gospodarstvo** (v višini 50 % upravičenih stroškov do skupne višine največ 2 milijona EUR),
- **osnovna posebna pomoč za podjetja** (v višini 50 % upravičenih stroškov do skupne višine največ 4 milijone EUR),
- **posebna pomoč zaradi zmanjšane gospodarske uspešnosti** (v višini 40 % upravičenih stroškov do skupne višine največ 100 milijonov EUR),
- **posebna pomoč za energetske intenzivna podjetja** (v višini 65 % upravičenih stroškov do skupne višine največ 50 milijonov EUR),
- **posebna pomoč za energetske intenzivna podjetja v posebnih sektorjih** (v višini 80 % upravičenih stroškov do skupne višine največ 150 milijonov EUR).

2. Upravičeno obdobje za dodelitev pomoči (5. člen) je od 1. januarja 2023 do vključno 31. decembra 2023. Za izračun upravičenih stroškov za posebne pomoči za gospodarstvo se lahko upošteva največ 70 % upravičenčeve porabe v istem obdobju v letu 2021.

- Upravičenec, ki ocenjuje ali ima zakupljeno električno energijo v letu 2023 po ceni, ki je nižja od 150 eurov na MWh oziroma upravičenec, ki ocenjuje ali ima zakupljen zemeljski plin v letu 2023 po ceni, ki je nižja od 79 eurov na MWh, in ne vključuje vračil davkov in dajatev, je upravičen do spodaj navedenih posebnih pomoči le za tisti delež ocenjene oz. zakupljene električne energije ali zemeljskega plina, ki presega znesek iz tega člena:
 - osnovne posebne pomoči za podjetja,
 - posebne pomoči za zmanjšano gospodarsko uspešnost,
 - posebno pomoč za energetske intenzivna podjetja,
 - posebno pomoč za energetske intenzivna podjetja v posameznih sektorjih.

Upravičencu je odobrena pomoč za gospodarstvo, v kolikor izračunana skupna višina pomoči presega 600 EUR.

3. Enostavna pomoč za gospodarstvo (7. člen)

- Upravičenec je upravičen do **enostavne pomoči za gospodarstvo**, če se mu v letu 2023 cena energentov poveča za najmanj 1,5-kratnik referenčne cene za leto 2021.
- Za električno energijo je referenčna cena na enoto za leto 2021 cena na enoto za električno energijo za leto 2021, ki jo je upravičenec v povprečju plačal v referenčnem obdobju od vključno 1. januarja 2021 do vključno 31. decembra 2021 (v eurih/MWh) in ne vključuje vračil davkov in dajatev, vendar največ 62,26 eurov na MWh.
- Za zemeljski plin je referenčna cena na enoto za leto 2021 cena na enoto zemeljskega plina za leto 2021, ki jo je upravičenec v povprečju plačal v referenčnem obdobju od vključno 1. januarja 2021 do vključno 31. decembra 2021 (v eurih/MWh) in ne vključuje vračil davkov in dajatev, vendar največ 26,40 eurov na MWh.

- Za tehnološko paro je referenčna cena na enoto za leto 2021 cena na enoto za tehnološko paro za leto 2021, ki jo je upravičenec v povprečju plačal v referenčnem obdobju od vključno 1. januarja 2021 do vključno 31. decembra 2021 (v eurih na MWh) in ne vključuje vračil davkov in dajatev.

4. Osnovna posebna pomoč za podjetja (8. člen)

- Upravičenec je upravičen do **osnovne posebne pomoči za gospodarstvo**, če se mu v letu 2023 cena energentov poveča za najmanj 1,5-kratnik upravičenčeve povprečne cene za leto 2021.

5. Posebna pomoč zaradi zmanjšane gospodarske uspešnosti (9. člen)

- Upravičenec je upravičen do **posebne pomoči zaradi zmanjšane gospodarske uspešnosti**, če:
 - o se mu v letu 2023 cena energentov poveča za najmanj 1,5-kratnik upravičenčeve povprečne cene za leto 2021 in
 - o se je njegov EBITDA brez pomoči v upravičenem obdobju zmanjšal za vsaj 10 % v primerjavi z letom 2021.
- Upravičenčev EBITDA v upravičenem obdobju, vključno s skupno pomočjo, ne sme presegati 90 % njegovega EBITDA v letu 2021. Če je bil EBITDA v letu 2021 negativen, pomoč za zmanjšano gospodarsko uspešnost lahko povzroči povečanje EBITDA na največ 0. Upravičenec EBITDA oceni in naknadno dokazuje letno na podlagi oddanih računovodskih izkazov najkasneje do 31. aprila 2024 za obdobje od 1. januarja do 31. decembra 2023. Če se v postopku revizije računovodskih izkazov ugotovijo nepravilnosti, ki vplivajo na izračune, se poračuni izvršijo najkasneje do 30. septembra tekočega leta za preteklo leto.
- Če je višina pomoči po tem členu, večja od 50 milijonov EUR, mora upravičenec predložiti načrt, kako bo zmanjšal ogljični odtis svoje porabe energije ali kako bo izvajal zahteve v zvezi z varstvom okolja. Če upravičenec ne predloži načrta, mora na zahtevo pristojnega organa vrniti prejeta pomoč za gospodarstvo.

6. Posebna pomoč za energetska intenzivna podjetja (10. člen)

- Upravičenec je upravičen do **posebne pomoči za energetska intenzivna podjetja**, če:
 - o je energetska intenzivno podjetje (kot določa peta alineja 2. člena),
 - o se mu v letu 2023 cena energentov poveča za najmanj 1,5-kratnik upravičenčeve povprečne cene za leto 2021 in
 - o se je njegov EBITDA, brez pomoči, v upravičenem obdobju zmanjšal za vsaj 40 odstotkov v primerjavi z letom 2021 ali je negativen.
- Upravičenčev EBITDA v upravičenem obdobju, vključno s skupno pomočjo, ne sme presegati 70 % njegovega EBITDA v letu 2021. Če je bil EBITDA v letu 2021 negativen, pomoč za energetska intenzivna podjetja lahko povzroči povečanje EBITDA na največ 0. Upravičenec EBITDA oceni in naknadno dokazuje letno na podlagi računovodskih izkazov.

7. Posebna pomoč za energetska intenzivna podjetja iz posebnih sektorjev (11. člen)

- Upravičenec je upravičen do posebne **pomoči za energetska intenzivna podjetja iz posebnih sektorjev**, če:
 - o je energetska intenzivno podjetje (kot določa peta alineja 2. člena),
 - o se mu v letu 2023 cena energentov poveča za najmanj 1,5-kratnik upravičenčeve povprečne cene za leto 2021,
 - o se je njegov EBITDA, brez pomoči, v upravičenem obdobju zmanjšal za vsaj 40 odstotkov v primerjavi z letom 2021 ali je negativen in
 - o deluje v enem od sektorjev z oznako NACE ali podsektorjih, ki jih določa prvi odstavek 11. člena.
- Upravičenčev EBITDA v upravičenem obdobju, vključno s skupno pomočjo, ne sme presegati 70 % njegovega EBITDA v letu 2021. Če je bil EBITDA v letu 2021 negativen, pomoč za energetska intenzivna podjetja iz posebnih sektorjev lahko povzroči povečanje EBITDA na največ 0.

8. Postopek za dodelitev pomoči za gospodarstvo (12. člen)

- Upravičenec uveljavlja pomoč za gospodarstvo s posredovanjem vloge na Javno agencijo Republike Slovenije za spodbujanje podjetništva, internacionalizacije, tujih investicij in tehnologije (SPIRIT).
- **Upravičenec odda vlogo za dodelitev pomoči za gospodarstvo za celotno upravičeno obdobje do 28. februarja 2023 do 12.00 ure na pristojni organ.**
- V vlogi upravičenec določi vrsto pomoči za gospodarstvo, za katero uveljavlja pomoč, navede podatek o ocenjeni višini pomoči za celotno upravičeno obdobje, ki je izračunana s pomočjo kalkulatorja, ki se objavi na spletni strani pristojnega organa.
- Glede na vrsto pomoči, za katero zaprosi podjetje, je potrebno vlogi priložiti še izjave (4., 5. in 6. odstavek 12. člen).
- Upravičenec do pomoči za gospodarstvo iz tretje, četrte in pete alineje prvega odstavka 4. člena **do 31. marca 2024** priloži v aplikacijo dokazilo o znižanju oziroma negativnem EBITDA na podlagi oddanih računovodskih izkazov. **V primeru da se v postopku revizije ugotovijo odstopanja, se najkasneje do 30. septembra 2024 opravi poračun.**

9. Izplačilo pomoči in zagotavljanje sredstev (14. člen)

- Izplačila se izvedejo **v višini 80 % višine pomoči za posamezno izplačilo.** Upravičenec je upravičen za vsak mesec upravičenega obdobja do ene dvanajstine ocenjene višine pomoči celotnega upravičenega obdobja. **Prvo izplačilo se izvede do vključno 31. marca 2023 za obdobje od 1. januarja 2023 do vključno 31. marca 2023, naslednja izplačila za obdobje od aprila 2023 do decembra 2023 pa se izvedejo mesečno do 30. v mesecu za tekoči mesec.** Za izplačila v obdobju od 1. julija 2023 do 31. decembra 2023 se upošteva korekcijski postopek iz šestega odstavka 16. člena Predloga zakona.
- **Do 28. februarja 2024 se upravičencem izplačajo tudi zadržana sredstva v višini 20 % višine pomoči** oz. razlika do skupne višine pomoči, do katere je upravičen upravičenec skladno s šestim odstavkom 16. člena, vendar največ do ocenjene višine pomoči za celotno upravičeno obdobje iz tretjega odstavka 12. člena tega zakona.
- Če skupni znesek pomoči za gospodarstvo vseh upravičencev iz predloženih vlog presega 850 milijonov eurov, se višina pomoči za gospodarstvo vseh upravičencev sorazmerno zniža do skupne višine 850 milijonov eurov.

10. Nadzor in vračilo pomoči (16. člen)

- Pristojni organ ima za namene izvajanja nadzora pravico neposredno od upravičenca pridobivati dokazila, pojasnila in druge listine z namenom ugotovitve dejanske upravičenosti do pomoči v skladu s tem zakonom.
- Pristojni organ za namen izvajanja nadzora predpiše vrsto in obliko podatkov ter način elektronske izmenjave podatkov s subjekti, ki so dolžni omenjene podatke zagotoviti pristojnemu organu, da pridobi in preveri podatke o dobavljenih količinah in cenah energentov na enoto za posameznega upravičenca.
- Rok za posredovanje podatkov pristojnemu organu je:
 - o **do vključno 31. julija 2023 za obdobje od 1. januarja 2023 do vključno 30. junija 2023 in**
 - o **do vključno 31. januarja 2024 za obdobje od 1. julija 2023 do vključno 31. decembra 2023.**
- V primeru, da pristojni organ v postopku preverjana ugotovi, da je bila pomoč upravičencu odobrena oz. izplačana neupravičeno oz., če prejme obvestilo upravičenca iz prejšnjega odstavka, oz. v postopku naknadne kontrole pogojev za dodelitev pomoči za gospodarstvo ugotovi, da je bila pomoč upravičencu odobrena oziroma izplačana neupravičeno, pristojni **organ izda odločbo in naloži upravičencu, da vrne znesek neupravičeno prejete pomoči v 30 dneh od vročitve odločbe.**
- Upravičenec, ki je uveljavil pomoč za gospodarstvo po Predlogu zakona, mora v primeru, da je pri njem od uveljavitve tega zakona v letu 2023 oz. za leto 2023 **prišlo do izplačila dobička, nakupov**

lastnih delnic ali lastnih poslovnih deležev, izplačil nagrad poslovodstvu oziroma dela plač za poslovno uspešnost poslovodstvu, o tem obvestiti pristojni organ najpozneje v dveh mesecih po izplačilu. Prejeta sredstva mora vrniti v 30 dneh po vročitvi odločbe, ki jo izda pristojni organ, skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi po zakonu, ki ureja predpisano obrestno mero zamudnih obresti, ki tečejo od dneva poteka roka za vračilo prejete pomoči do dneva vračila.

- Nadzor nad izpolnjevanjem obveznosti vračila prejetih sredstev iz prejšnjega odstavka izvaja pristojni organ. Za namene izvajanja nadzora pristojni organ pridobi podatke o izplačilu dobička, nakupov lastnih delnic ali lastnih poslovnih deležev izplačil nagrad poslovodstvu oziroma dela plač za poslovno uspešnost v poslovodstvu od Finančne uprave Republike Slovenije.

11. Načelo sorazmernosti (17. člen)

- Upravičencu, ki mu je bilo v letu 2021 z odlokom Vlade Republike Slovenije prepovedano ponujanje blaga in storitev zaradi posledic epidemije COVID-19 ali omejeno opravljanje dejavnosti, se lahko kot referenčno obdobje šteje enako obdobje v letu 2019, v katerem je posloval brez teh omejitev, kar potrjuje upravičenec z izjavo.

12. Omejitve v zvezi s predprodajo energentov (19. člen)

- Upravičenec, ki prodaja energente, ne more uveljavljati pomoči za energente, ki jih je prodal.
- Upravičenec mora v 30 dneh od prodaje obvestiti pristojni organ o vsaki prodaji energenta, kar vključuje podatke o kupcu, prodani količini in ceni na enoto energenta.

UKREPI ZA OHRANITEV DELOVNIH MEST

13. Ukrep delnega povračila nadomestila plače zaradi skrajšanja polnega delovnega časa delavcem

- Ukrep delnega povračila nadomestila plače zaradi skrajšanja polnega delovnega časa delavcem delodajalcu omogoča odreditve dela s skrajšanim delovnim časom ob hkratni delni napotitvi na začasno čakanje na delo delavca, ki ima pri delodajalcu sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za polni delovni čas, zaradičasne nezmožnosti zagotavljanja dela iz poslovnih razlogov, ki so posledica izjemno visokih povišanj cen energentov - poslovni razlog, na način, da delodajalec delavcu zagotavlja delo vsaj za polovični delovni čas.
- Delodajalec, ki delavcu zagotavlja delo za vsaj polovični delovni čas, lahko zaradi povračila izplačanega nadomestila plače za preostali del delovnega časa do polnega delovnega časa, za katerega je delavcu odrejeno začasno čakanje na delo v deležu od 5 do 20 ur tedensko, uveljavlja delno povračilo izplačanega nadomestila plače zaradi odreditve dela s skrajšanim delovnim časom.
- Pravico do delnega povračila nadomestila plače iz tega podpoglavja lahko uveljavlja delodajalec iz prvega odstavka 3. člena tega zakona, ki na dan 31. december 2022 nima registrirane glavne dejavnosti v skupini K po standardni klasifikaciji dejavnosti.
- Pravico do delnega povračila nadomestila plače iz tega podpoglavja lahko uveljavlja delodajalec, ki zaposluje delavce na podlagi pogodbe o zaposlitvi za polni delovni čas in na katerega se je prenesla ena od vrst pomoči za gospodarstvo, ali ki bi bil upravičen do prenosa ene od vrst pomoči za gospodarstvo iz prvega odstavka 4. člena Predloga zakona ter po lastni oceni najmanj 10 % delavcev mesečno ne more zagotavljati najmanj 90 % dela.
- Delodajalec lahko posameznemu delavcu, s katerim ima sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za polni delovni čas, odredi delo s skrajšanim delovnim časom v obdobju od 1. januarja 2023 do 31. marca 2023.
- Vlada Republike Slovenije lahko ta ukrep s sklepom največ dvakrat podaljša za obdobje enega meseca.
- Delavec ima za čas do polnega delovnega časa, ko v okviru odrejenega skrajšanega delovnega časa ne opravlja dela, pravico do nadomestila plače, v višini, kot je določena z zakonom, ki ureja delovna razmerja, za primerčasne nezmožnosti zagotavljanja dela iz poslovnega razloga.
- Delodajalec, ki je prejel delno povračilo nadomestila plače, mora v primeru, da je v letu 2023 oziroma za leto 2023 prišlo do izplačila dobička, nakupov lastnih delnic ali lastnih poslovnih deležev, izplačil nagrad poslovodstvu oziroma dela plač za poslovno uspešnost poslovodstvu, o

tem obvestiti Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje, najpozneje v dveh mesecih po izplačilu. Prejeta sredstva mora vrniti v 30 dneh po vročitvi odločbe.

- Višina delnega povračila nadomestila plače iz prvega odstavka 22. člena s strani Republike Slovenije znaša 80 % izplačanega nadomestila plače z vsemi davki in prispevki delodajalca (bruto II). Delno povračilo nadomestila plače ne more biti višje od bruto povprečne plače v RS za mesec oktober 2022.

14. Začasen ukrep delnega povračila nadomestila plače delavcem na začasnem čakanju na delo

- Pravico do delnega povračila nadomestila plače delavcev na začasnem čakanju na delo, lahko uveljavlja delodajalec iz prvega odstavka 3. člena, ki na dan 31. december 2022 nima registrirane glavne dejavnosti v skupini K po standardni klasifikaciji dejavnosti, in na katerega se je prenesla ena od vrst pomoči za gospodarstvo iz prvega odstavka 4. člena, ali ki bi bil upravičen do prenosa ene od vrst pomoči za gospodarstvo iz prvega odstavka 4. člena.
- Delodajalec lahko v obdobju od 1. januarja 2023 do 30. junija 2023 napoti delavca na začasno čakanje na delo za največ 30 delovnih dni. Pravice do delnega povračila nadomestila plače delodajalec ne more uveljaviti za delavca, ki je pri tem delodajalcu v delovnem razmerju od 1. januarja 2023 dalje in za delavca, za katerega prejema subvencijo plače iz programov, sofinanciranih iz proračuna Republike Slovenije ali kohezijskih sredstev.
- V primeru čakanja na delo nadomestilo plače ne sme biti nižje od minimalne plače v RS. Višina delnega povračila nadomestila plače pa sicer znaša 80 % nadomestila plače in je omejena na z višino povprečne bruto mesečne plače za mesec oktober 2022 v RS.
- Pogoj vlaganja prejetih sredstev v zeleni prehod, ki je določen na: 50 % sredstev v 30 mesecih od dneva vložitve prvega zahtevka za delno povračilo nadomestila plače.

Uredba o določitvi cene električne energije za mikro, mala in srednja podjetja, ki so končni odjemalci (Uradni list RS št. 167, z dne 31.12.2022)

Vlada je na dopisni seji 30.12.2022 sprejela Uredbo o določitvi cene električne energije za mikro, mala in srednja podjetja, ki so končni odjemalci, kot jih določa Zakon o oskrbi z električno energijo in začasno določila najvišje drobnoprodajne cene zanje.

Informacijo najdete tukaj:

<https://www.gov.si/novice/2022-12-30-vlada-dolocila-cene-elektricne-energije-za-mikro-mala-in-srednja-podjetja/>

Uredba je objavljena v UL RS št. 167, dne 31.12.2022.

Z uredbo vlada začasno in pod posebnimi pogoji, od 1. januarja 2023 in do 30. junija 2023, z javno intervencijo določa cene za dobavo električne energije za mikro, mala in srednja podjetja, ki so nižje od stroškovnih cen.

Električna energija se obračunava po višji in nižji dnevni tarifni postavki, v redkih primerih tudi po enotni tarifni postavki. Zato ta člen določa vse tri cene, razmerja med njimi pa so enaka povprečnemu razmerju trenutnih tržnih cen.

Najvišja drobnoprodajna cena za količino električne energije te uredbe znaša:

- za višjo dnevno tarifno postavko 0,21700 EUR/kWh,
- za nižjo dnevno tarifno postavko 0,15550 EUR/kW
- za enotno tarifno postavko 0,19500 EUR/kWh.

Ob tem je določeno, da te cene veljajo le za omejeno količino električne energije (za 90 % pretekle porabe), s čimer so odjemalci spodbujeni k varčevanju, saj je dobavitelj končnemu odjemalcu za električno energijo, ki presega to količino dolžan ponuditi po tržni ceni.

Uredba začne veljati 1. januarja 2023 in velja do 30. junija 2023.

Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uradni list RS št. 162/2022)

Sprememba Uredbe o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja, je bila objavljena v Uradnem listu številka 162/22 in se začne uporabljati s 1. 1. 2023 oziroma po 31.12.2022.

1. Dnevnice

Če traja službeno potovanje v Republiki Sloveniji nad 12 do 24 ur, se v davčno osnovo ne všteva dnevnic do višine 27,81 eur (do sedaj 21,39 eur).

Če traja službeno potovanje nad 8 do 12 ur je višina dnevnic 13,88 eur (do sedaj 10,68 eur).

Če traja potovanje nad 6 do 8 ur je višina dnevnic 9,69 eur (do sedaj 7,45 eur).

2. Terenski dodatek

Terenski dodatek oziroma povračilo stroškov za delo na terenu se ne všteva v davčno osnovo, če je izplačan delavcu, ki najmanj dva dni zaporedoma dela in prenočuje izven kraja svojega prebivališča in izven kraja sedeža delodajalca.

Višina dodatka na dan je 5,84 eur (do sedaj 4,49 eur).

3. Nadomestilo za ločeno življenje

Nadomestilo za ločeno življenje se ne všteva v davčno osnovo za delavca, ki opravlja delo izven kraja, kjer živi s svojo družino, ter zato zaradi službenih potreb v času delovnih obveznosti prebivalo ločeno od svoje družine. Višina nadomestila znaša 434 eur na mesec (do sedaj 334 eur).

4. Jubilejna nagrada

Jubilejna nagrada se ne všteva v davčno osnovo:

- 30 % zadnje znane povprečne plače zaposlenih v RS, preračunane na mesec, za 10 let delovne dobe.
- 45 % za 20 let delovne dobe
- 60 % za 30 let delovne dobe
- 75 % za 40 let delovne dobe

5. Odpravnina ob upokojitvi

Odpravnina ob upokojitvi se do višine 300 % zadnje znane povprečne letne plače zaposlenih v Sloveniji po podatkih Statističnega urada RS preračunane na mesec ne všteva v davčno osnovo.

6. Solidarnostna pomoč

Solidarnostna pomoč se be všteva v davčno osnovo v primeru:

- Smrti delavca ali njegovega družinskega člana do višini 5.000 eur (do sedaj 3.443 eur)
- V primeru težje invalidnosti ali daljše bolezni delavca ter elementarne nesreče ali požara, ki prizadene delavca do višine 2.000 eur (do sedaj 1.252 eur).

7. Plačila vajencem, dijakom in študentom

Plačilo vajencem za obvezno praktično delo se ne všteva v davčno osnovo glede na letnik šolanja in do višine, ki jih kot minimalno višino vajeniške nagrade določa zakon, ki ureja vajeništvo.

Plačila dijakom in študentom za obvezno praktično delo, se ne všteva v davčno osnovo do višine 15 % zadnje znane povprečne letne plače zaposlenih v RS preračunane na mesec (do sedaj 172 eur).

Spremenjena višina dnevnic, terenskega dodatka, nadomestila za ločeno življenje in nagrade dijakom in študentom se začnejo uporabljati za januar 2023.

Spremenjena višina jubilejnih nagrad, odpravnine od upokojitvi in solidarnostna pomoč pa se začnejo uporabljati za izplačila po 31. 12. 2022.

Vir:

- Zakon o dohodnini (ZDoh-2AA)
- Zakona o pomoči gospodarstvu za omilitev posledic energetske krize (ZPGOPEK).
- Uredba o določitvi cene električne energije za mikro, mala in srednja podjetja, ki so končni odjemalci
- Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja
- OKROŽNICA PRAVNE SLUŽBE GZS: V Državnem zboru sprejet Zakon o pomoči gospodarstvu za omilitev posledic energetske krize (ZPGOPEK); 19.12.2022
- GOV.SI: Vlada določila cene električne energije za mikro, mala in srednja podjetja <https://www.gov.si/novice/2022-12-30-vlada-dolocila-cene-elektricne-energije-za-mikro-mala-in-srednja-podjetja/>; 30.12.2022

Pripravil:

Roman Wolf, svetovalec

Datum: 3.1.2023

SPOT svetovanje Pomurje (Pomurska gospodarska zbornica)

W: <https://www.spotpomurje.si>

<https://www.facebook.com/SPOTPomurje/>

JR podporno okolje 2023 je sofinanciran s pomočjo Evropskega sklada za regionalni razvoj, Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo ter SPIRIT Slovenija, javna agencija